Το παρόν έγγραφο αποτελεί απλώς βοήθημα τεκμηρίωσης και τα θεσμικά όργανα δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του

►**B** ►**C1** **ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 17ης Μαΐου 2011

για τη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης στην Πορτογαλία ◄

(2011/344/ΕΕ)

(ΕΕ L 159 της 17.6.2011, σ. 88)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►**M1**	Εκτελεστική απόφαση 2011/541/ΕΕ του Συμβουλίου της 2ας Σεπτεμβρίου 2011	L 240	8	16.9.2011
►**M2**	Εκτελεστική απόφαση 2011/683/ΕΕ του Συμβουλίου της 11ης Οκτωβρίου 2011	L 269	32	14.10.2011
►**M3**	Εκτελεστική απόφαση 2012/92/ΕΕ του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2011	L 46	40	17.2.2012
►**M4**	Εκτελεστική απόφαση 2012/224/ΕΕ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 2012	L 115	21	27.4.2012
►**M5**	Εκτελεστική απόφαση 2012/409/ΕΕ του Συμβουλίου της 10ης Ιουλίου 2012	L 192	12	20.7.2012
►**M6**	Εκτελεστική απόφαση 2012/658/ΕΕ του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2012	L 295	14	25.10.2012
►**M7**	Εκτελεστική απόφαση 2013/64/ΕΕ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2012	L 26	30	26.1.2013
►**M8**	Εκτελεστική απόφαση 2013/323/ΕΕ του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2013	L 175	47	27.6.2013

Διορθώνεται από:

►**C1** Διορθωτικό ΕΕ L 178 της 10.7.2012, σ. 15 (2011/344/ΕΕ)
►**C2** Διορθωτικό ΕΕ L 216 της 14.8.2012, σ. 3 (2012/92/ΕΕ)
►**C3** Διορθωτικό ΕΕ L 247 της 13.9.2012, σ. 17 (2012/92/ΕΕ)

▼B
▼C1

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Μαΐου 2011

για τη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης στην Πορτογαλία

▼B

(2011/344/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης ([1]), και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Πορτογαλία αντιμετώπισε πρόσφατα αυξημένες πιέσεις στις χρηματοοικονομικές αγορές, δημιουργώντας αυξημένες ανησυχίες όσον αφορά τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών της. Πράγματι, η πρόσφατη κρίση είχε δραματικές επιπτώσεις και στα δημόσια οικονομικά, που οδήγησαν τελικά σε έντονη αύξηση των διαφορικών επιτοκίων των κρατικών ομολόγων. Εν μέσω διαδοχικών υποβαθμίσεων των πορτογαλικών ομολόγων από τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης, η χώρα κατέστη αδύνατο να αναχρηματοδοτηθεί με επιτόκια συμβατά με τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα. Παράλληλα, ο τραπεζικός κλάδος, ο οποίος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εξωτερική χρηματοδότηση, ιδίως μέσα στη ζώνη του ευρώ, ήταν όλο και περισσότερο αποκομμένος από τη χρηματοδότηση μέσω των αγορών.

(2) Λόγω της σοβαρής αυτής οικονομικής και χρηματοοικονομικής διατάραξης που προκλήθηκε από έκτακτες περιστάσεις τις οποίες δεν μπορούσε να ελέγξει η κυβέρνηση, η Πορτογαλία ζήτησε επίσημα, στις 7 Απριλίου 2011, χρηματοδοτική ενίσχυση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη το νόμισμα των οποίων είναι το ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»), με σκοπό τη στήριξη ενός προγράμματος πολιτικής για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και την επάνοδο της οικονομίας σε διατηρήσιμα επίπεδα ανάπτυξης, καθώς και την εξασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας στην Πορτογαλία, στη ζώνη του ευρώ και στην Ένωση. Στις 3 Μαΐου 2011, επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και του κοινού κλιμακίου Επιτροπής/ΔΝΤ/ΕΚΤ σχετικά με εκτενές τριετές πρόγραμμα μέτρων πολιτικής για την περίοδο έως τα μέσα του 2014, που πρόκειται να περιληφθεί σε μνημόνιο οικονομικής και χρηματοοικονομικής πολιτικής («ΜΟΧΠ») και σε μνημόνιο κατανόησης επί ειδικών όρων οικονομικής πολιτικής («ΜΚ»). Το εν λόγω πρόγραμμα μέτρων πολιτικής στηρίχθηκε από τα δύο μεγαλύτερα κόμματα της αντιπολίτευσης.

([1]) ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1.

▼B

(3) Το σχέδιο προγράμματος οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής («πρόγραμμα») που υποβλήθηκε από την Πορτογαλία στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο αποσκοπεί στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης προς το κράτος και τον τραπεζικό κλάδο και στη στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Προβλέπει εκτενείς δράσεις σε τρία μέτωπα: Πρώτον, εμπροσθοβαρείς και σε βάθος διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την τόνωση της δυνητικής ανάπτυξης, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (μέσω και της μείωσης της φορολογίας). Ειδικότερα, το πρόγραμμα περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας, του δικαστικού συστήματος, των βιομηχανιών δικτύου και των κλάδων της κατοικίας και της παροχής υπηρεσιών, με σκοπό την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τη διευκόλυνση της οικονομικής προσαρμογής. Δεύτερον, αξιόπιστη και ισορροπημένη στρατηγική δημοσιονομικής εξυγίανσης, υποστηριζόμενη από διαρθρωτικά δημοσιονομικά μέτρα και καλύτερο δημοσιονομικό έλεγχο επί των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα («ΣΔΙΤ») και επί των κρατικών επιχειρήσεων («ΚΕ»), με στόχο να τεθεί ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ σε σταθερή πτωτική τροχιά μεσοπρόθεσμα. Οι αρχές δεσμεύονται να μειώσουν το έλλειμμα στο 3 % του ΑΕΠ έως το 2013. Τρίτον, στρατηγική για τον χρηματοοικονομικό τομέα βασισμένη στην ανακεφαλαιοποίηση και στην απομόχλευση, με προσπάθειες για την προστασία του χρηματοοικονομικού τομέα έναντι άτακτης απομόχλευσης μέσω μηχανισμών της αγοράς υποστηριζόμενων από εφεδρικές διευκολύνσεις.

(4) Σύμφωνα με τις τρέχουσες προβολές της Επιτροπής για την ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ (-1,2 % το 2011, -0,5 % το 2012, 2,5 % το 2013 και 3,9 % το 2014), οι δημοσιονομικοί στόχοι είναι συνεπείς με πορεία μείωσης του δείκτη του χρέους προς το ΑΕΠ στα επίπεδα του 101,7 % το 2011, 107,4 % το 2012, 108,6 % το 2013 και 107,6 % το 2014. Συνεπώς, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ θα σταθεροποιηθεί το 2013 και θα τεθεί σε πτωτική τροχιά στη συνέχεια, εφόσον υπάρξει περαιτέρω πρόοδος στη μείωση του ελλείμματος. Η δυναμική του χρέους επηρεάζεται από διάφορες εκτός προϋπολογισμού πράξεις, οι οποίες αναμένεται ότι θα αυξήσουν τον δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ κατά 1,75 εκατοστιαίες μονάδες («ε.μ.») του ΑΕΠ το 2011 και κατά 0,75 ε.μ. του ΑΕΠ ετησίως μεταξύ 2012 και 2014. Στις πράξεις αυτές περιλαμβάνονται σημαντικές κτήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, κυρίως για πιθανή τραπεζική ανακεφαλαιοποίηση και χρηματοδότηση ΚΕ της τάξης του 0,5 % του ΑΕΠ ετησίως μεταξύ 2011 και 2014. Αφετέρου, τα έσοδα από την ιδιωτικοποίηση συνολικού ύψους περίπου 3 % του ΑΕΠ έως το έτος 2013 θα στηρίξουν τις προσπάθειες μείωσης του χρέους.

(5) Η εκτίμηση από την Επιτροπή, σε συνδυασμό με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και μαζί με το ΔΝΤ, αναφέρει ότι η Πορτογαλία χρειάζεται να χρηματοδοτήσει συνολικό ποσό 78 δισεκατ. ευρώ (78 000 εκατ.) κατά την περίοδο από τον Ιούνιο του 2011 έως τα μέσα του 2014. Παρά τη σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή, το κενό χρηματοδότησης του κράτους μπορεί να ανέλθει σε 63 δισεκατ. ευρώ κατά το χρονικό διάστημα του προγράμματος. Αυτό υποθέτει έλλειψη πρόσβασης στην αγορά μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου χρέους έως το πρώτο εξάμηνο του 2013. Γίνεται η παραδοχή ότι η Πορτογαλία είναι σε θέση να αναχρηματοδοτήσει μέρος του υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου χρέους της, ενώ το πρόγραμμα προβλέπει επίσης χρηματοδοτικό ρυθμιστικό απόθεμα σε περίπτωση απρόσμενων αποκλίσεων από το βασικό χρηματοδοτικό σενάριο της Επιτροπής. Η Πορτογαλία ενθαρρύνεται να διατηρήσει και να προσαρμόσει τις δραστηριότητές της στη χρηματοοικονομική αγορά, με την επιδίωξη ανάπτυξης της πρόσβασης και της εμπιστοσύνης στην αγορά. Η στρατηγική για τον χρηματοοικονομικό τομέα που

▼B

περιέχεται στο πρόγραμμα με σκοπό την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης προς το τραπεζικό σύστημα της Πορτογαλίας σε διατηρήσιμη βάση απαιτεί από τους τραπεζικούς ομίλους να φέρουν τον δείκτη των βασικών ιδίων κεφαλαίων τους κατηγορίας 1 στο 9 % έως το τέλος του 2011 και στο 10 % έως το τέλος του 2012 και στη συνέχεια να τον διατηρούν σε αυτά τα επίπεδα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει σχέδιο τραπεζικής στήριξης έως 12 δισεκατ. ευρώ για την παροχή των αναγκαίων κεφαλαίων, σε περίπτωση που δεν βρεθούν λύσεις στην αγορά. Οι πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες, όμως, ενδέχεται να είναι πολύ χαμηλότερες, ιδίως εάν βελτιωθούν σημαντικά οι συνθήκες στην αγορά και δεν προκύψουν σοβαρές απροσδόκητες ζημίες στις τράπεζες κατά το χρονικό διάστημα του προγράμματος.

(6) Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθεί μέσω συνεισφορών από εξωτερικές πηγές. Η ενίσχυση την οποία θα χορηγήσει η Ένωση στην Πορτογαλία μπορεί να ανέλθει έως το ποσό των 52 δισεκατ. ευρώ στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης («ΕΜΧΣ») που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 και από συνεισφορές του ευρωπαϊκού ταμείου χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Επιπλέον, η Πορτογαλία ζήτησε από το ΔΝΤ δάνειο ύψους 23 742 δισεκατ. ΕΤΔ (που ισοδυναμεί με 26 δισεκατ. ευρώ βάσει της ισοτιμίας στις 5 Μαΐου 2011) στο πλαίσιο διευρυμένου πιστοδοτικού μηχανισμού. Είναι αναγκαίο η στήριξη από τον ΕΜΧΣ να δοθεί υπό όρους και προϋποθέσεις παρόμοιους με αυτούς του ΔΝΤ. Η χρηματοδοτική ενίσχυση από μέρους της Ένωσης θα πρέπει να τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής.

(7) Το Συμβούλιο θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά τις οικονομικές πολιτικές που εφαρμόζει η Πορτογαλία.

(8) Οι ειδικοί όροι οικονομικής πολιτικής που συμφωνούνται με την Πορτογαλία θα πρέπει να παρατίθενται σε μνημόνιο κατανόησης επί ειδικών όρων οικονομικής πολιτικής («μνημόνιο κατανόησης»). Οι λεπτομερείς χρηματοοικονομικοί όροι θα πρέπει να καθοριστούν με συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης.

(9) Η Επιτροπή, σε συνεννόηση με την ΕΚΤ, θα πρέπει να επαληθεύει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ότι πληρούνται οι όροι οικονομικής πολιτικής που συνοδεύουν την ενίσχυση, μέσω της πραγματοποίησης αποστολών και της υποβολής τακτικών εκθέσεων από τις πορτογαλικές αρχές.

(10) Καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει περαιτέρω συμβουλές πολιτικής και τεχνική συνδρομή σε συγκεκριμένους τομείς.

(11) Οι πράξεις των οποίων τη χρηματοδότηση βοηθά η χρηματοδοτική ενίσχυση από μέρους της Ένωσης θα πρέπει να συμβιβάζονται με τις πολιτικές της Ένωσης και να συμμορφώνονται με την ενωσιακή νομοθεσία. Οι παρεμβάσεις υπέρ χρηματοοικονομικών οργανισμών θα πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού.

(12) Η ενίσχυση θα πρέπει να παρασχεθεί με σκοπό τη στήριξη της επιτυχούς εφαρμογής του προγράμματος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

▼M8

1. Η Ένωση χορηγεί στην Πορτογαλία δάνειο ανώτατου ύψους 26 δισεκατομμυρίων EUR με μέγιστη μέση προθεσμία εξόφλησης 19,5 έτη. Η προθεσμία εξόφλησης των επιμέρους δόσεων της δανειακής διευκόλυνσης ενδέχεται να ανέλθει σε 30 έτη κατ' ανώτατο όριο.

▼B

2. Η χρηματοδοτική ενίσχυση διατίθεται επί τρία έτη, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

▼M1

3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική ενίσχυση στη διάθεση της Πορτογαλίας σε 14 δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Οι προθεσμίες λήξης των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης και της δεύτερης δόσης δύνανται να είναι μεγαλύτερες από τη μέγιστη μέση προθεσμία λήξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη μέση προθεσμία λήξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.

▼B

4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας δανειακής διευκόλυνσης και του μνημονίου κατανόησης. Περαιτέρω αποδεσμεύσεις στο πλαίσιο του δανείου προϋποθέτουν ευνοϊκή έκθεση από την Επιτροπή, σε διαβούλευση με την ΕΚΤ, της συμμόρφωσης της Πορτογαλίας προς τους γενικούς όρους οικονομικής πολιτικής, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση και στο μνημόνιο κατανόησης.

▼M2

5. Η Πορτογαλία καταβάλλει το κόστος χρηματοδότησης της Ένωσης για κάθε δόση.

▼B

6. Επιπλέον, τα έξοδα που αναφέρονται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 βαρύνουν την Πορτογαλία.

7. Επιτρέπεται η συνετή χρήση συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίου με ύψιστης πιστοληπτικής ποιότητας αντισυμβαλλομένους και η πρώιμη δανειοληψία, εφόσον απαιτείται για να χρηματοδοτηθεί το δάνειο.

8. Η Επιτροπή λαμβάνει την απόφαση σχετικά με το μέγεθος και την αποδέσμευση περαιτέρω δόσεων. Η Επιτροπή λαμβάνει την απόφαση σχετικά με το μέγεθος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

▼M8

9. Κατόπιν αιτήσεως της Πορτογαλίας, η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία εξόφλησης μιας δόσης ή τμήματος δόσης, υπό τον όρο ότι τηρείται η μέγιστη μέση προθεσμία εξόφλησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή μπορεί να αναχρηματοδοτήσει το σύνολο ή μέρος των δανείων που έλαβε. Ποσά που έχει τυχόν δανειστεί εκ των προτέρων φυλάσσονται σε λογαριασμό τηρούμενο στην ΕΚΤ, τον οποίο έχει ανοίξει η Επιτροπή για τη διαχείριση της χρηματοδοτικής συνδρομής.

▼B

Άρθρο 2

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται την ενίσχυση κατά τρόπο συνεπή προς τις δεσμεύσεις της Πορτογαλίας.

2. Η Επιτροπή, σε διαβούλευση με την ΕΚΤ, συμφωνεί με τις αρχές της Πορτογαλίας τους ειδικούς όρους οικονομικής πολιτικής που συνοδεύουν τη χρηματοδοτική ενίσχυση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3. Οι εν λόγω όροι καθορίζονται σε μνημόνιο κατανόησης που πρόκειται να υπογραφεί από την Επιτροπή και τις πορτογαλικές αρχές, λαμβάνοντας υπόψη τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Οι λεπτομερείς χρηματοδοτικοί όροι καθορίζονται με συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης, η οποία συνάπτεται με την Επιτροπή.

▼B

3. Η Επιτροπή, σε συνεννόηση με την ΕΚΤ, επαληθεύει ανά τακτά χρονικά διαστήματα (τουλάχιστον τριμηνιαία) ότι πληρούνται οι όροι οικονομικής πολιτικής που συνοδεύουν την ενίσχυση και υποβάλλει έκθεση στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή πριν από την εκταμίευση κάθε δόσης. Για τον σκοπό αυτόν, οι πορτογαλικές αρχές συνεργάζονται πλήρως με την Επιτροπή και την ΕΚΤ και θέτουν στη διάθεσή τους όλες τις αναγκαίες πληροφορίες. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή τηρείται ενήμερη από την Επιτροπή σχετικά με την πιθανή αναχρηματοδότηση των δανειοληπτικών πράξεων ή τις αλλαγές στους χρηματοδοτικούς όρους.

4. Η Πορτογαλία θεσπίζει και εφαρμόζει πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης για τη διασφάλιση της μακροχρηματοοικονομικής σταθερότητας, εφόσον απαιτηθούν τέτοιου είδους μέτρα κατά τη διάρκεια του προγράμματος ενίσχυσης. Οι πορτογαλικές αρχές διαβουλεύονται με την Επιτροπή και την ΕΚΤ πριν από την υιοθέτηση των εν λόγω πρόσθετων μέτρων.

Άρθρο 3

1. Με την παρούσα απόφαση εγκρίνεται το σχέδιο προγράμματος οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής («πρόγραμμα») που κατήρτισαν οι πορτογαλικές αρχές.

2. Η εκταμίευση κάθε περαιτέρω δόσης μετά την πρώτη πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της ικανοποιητικής εκτέλεσης του προγράμματος και, ειδικότερα, των ειδικών όρων οικονομικής πολιτικής που καθορίζονται στο μνημόνιο κατανόησης. Σε αυτούς συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που προβλέπονται στις παραγράφους 4 έως 8 του παρόντος άρθρου.

▼M8

3. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 5,9 % του ΑΕγχΠ το 2011, το 5,0 % του ΑΕγχΠ το 2012, το 5,5 % του ΑΕγχΠ το 2013 και το 4 % του ΑΕγχΠ το 2014. Για τον υπολογισμό του ελλείμματος αυτού δεν λαμβάνεται υπόψη το πιθανό δημοσιονομικό κόστος των μέτρων στήριξης του τραπεζικού κλάδου στο πλαίσιο της στρατηγικής της κυβέρνησης στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Η δημοσιονομική εξυγίανση πρόκειται να επιτευχθεί με υψηλής ποιότητας μόνιμα μέτρα και με την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της εξυγίανσης στις ευάλωτες ομάδες.

4. Τα μέτρα που προσδιορίζονται στις παραγράφους 5 έως 8 θεσπίζονται από την Πορτογαλία πριν από τα τέλη του αναφερόμενου έτους, οι δε ακριβείς προθεσμίες για τα έτη 2011-2014 καθορίζονται στο μνημόνιο συνεννόησης. Η Πορτογαλία πρέπει να είναι έτοιμη να λάβει πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης για την επίτευξη των στόχων για το έλλειμμα καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος.

▼B

5. Η Πορτογαλία θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα πριν από το τέλος του 2011, σύμφωνα με τους όρους του μνημονίου κατανόησης:

▼M3

α) ο στόχος του δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2011 επιτυγχάνεται με έκτακτο μέτρο. Τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία ως αποτέλεσμα της μεταφοράς των συνταξιοδοτικών ταμείων των τραπεζών στο κρατικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης δεν χρησιμοποιούνται κατά τρόπο επιζήμιο για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Πορτογαλίας·

▼M3

β) η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για την ενίσχυση της διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών. Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που προβλέπονται από το νέο νόμο για το δημοσιονομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου και της ίδρυσης ανεξάρτητου δημοσιονομικού συμβουλίου. Ενισχύονται σημαντικά τα δημοσιονομικά πλαίσια σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ευθυγραμμίζοντας ειδικότερα τους αντίστοιχους νόμους χρηματοδότησης προς τους όρους του νόμου για το δημοσιονομικό πλαίσιο. Η Πορτογαλία ενισχύει περαιτέρω την ενημέρωση και παρακολούθηση των δημοσίων οικονομικών και ενισχύει τους κανόνες και τις διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η πορτογαλική κυβέρνηση καταρτίζει στρατηγική για την επικύρωση και την τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών που θα περιλαμβάνει χάρτη πορείας στον οποίο θα καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος σταθεροποίησης του συνόλου των ληξιπρόθεσμων οφειλών και θα διερευνώνται εναλλακτικές επιλογές για την τακτοποίηση των εν λόγω οφειλών. Όσον αφορά τις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), η πορτογαλική κυβέρνηση δεν θα συμφωνήσει για τη δημιουργία νέων ΣΔΙΤ πριν γίνουν γνωστά τα αποτελέσματα της μελέτης σχετικά με τις υφιστάμενες ΣΔΙΤ που προβλέπεται στο πρόγραμμα και οι προτεινόμενες νομικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις·

▼M1

γ) Η Πορτογαλία συνεχίζει την ενίσχυση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας, ιδίως λαμβάνοντας μέτρα μεταρρύθμισης της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης, της πολιτικής καθορισμού των μισθών και της πολιτικής ενεργού αγοράς εργασίας·

▼B

δ) στον ενεργειακό τομέα, η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά, προάγει την καθιέρωση της ιβηρικής αγοράς φυσικού αερίου και επανεξετάζει τα καθεστώτα στήριξης και αντιστάθμισης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Για άλλες βιομηχανίες δικτύου, ιδίως στους κλάδους των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομείων, η Πορτογαλία θεσπίζει πρόσθετα μέτρα για την προαγωγή του ανταγωνισμού και της ευελιξίας·

▼M3

ε) η Πορτογαλία συνεχίζει το άνοιγμα της οικονομίας της στον ανταγωνισμό. Η πορτογαλική κυβέρνηση λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα που θα διασφαλίζουν ότι το πορτογαλικό Δημόσιο ή οποιοσδήποτε δημόσιος οργανισμός δεν συνάπτει, με την ιδιότητά του ως μετόχου, συμφωνίες οι οποίες είναι δυνατόν να παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων ή να επηρεάζουν τον έλεγχο των διοικήσεων των εταιρειών. Επίσης, με τον νέο νόμο για τις ιδιωτικοποιήσεις τηρούνται οι αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και δεν χορηγούνται ούτε επιτρέπονται ειδικά δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου. Το δίκαιο του ανταγωνισμού αναθεωρείται με στόχο να βελτιωθεί η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού·

▼B

στ) η Πορτογαλία βελτιώνει τους κανόνες και τις πρακτικές για τις δημόσιες συμβάσεις, συμβάλλοντας σε περισσότερο ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον και περισσότερο αποτελεσματικές δημόσιες δαπάνες·

▼**M1**

ζ) Η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα που βελτιώνουν την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα των ΚΕ σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Συντάσσει ένα διεξοδικό έγγραφο στρατηγικής για τις ΚΕ, το οποίο περιέχει επισκόπηση της τιμολογιακής δομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και ένα σχέδιο συρρίκνωσης των δανειακών τους αναγκών από το 2012. Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα τρέχοντα σχέδια για μείωση των δαπανών λειτουργίας των ΚΕ που υπάγονται στην κεντρική κυβέρνηση, εξαιρουμένων του τομέα υγείας, σε ποσοστό τουλάχιστον 15 % κατά μέσον όρο και εκπονεί αντίστοιχο σχέδιο για τις ΚΕ τις υπαγόμενες στην περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση·

▼**M3**

η) η Πορτογαλία συνάπτει δημοσιονομική διευθέτηση με την αυτόνομη περιφέρεια της Μαδέρας («RAM») η οποία συνάδει με το πρόγραμμα. Μέχρι να συμφωνηθεί η εν λόγω διευθέτηση και να εφαρμοσθεί στον προϋπολογισμό της RAM, η Πορτογαλία παρακολουθεί στενά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της εν λόγω περιφέρειας, αναστέλλει τα εμβάσματα από το Δημόσιο προς την κυβέρνηση της RAM και δεν καλύπτει κανένα νέο εμπορικό ή χρηματοπιστωτικό χρέος ή εγγυήσεις της κυβέρνησης της εν λόγω περιφέρειας και των ΚΕ που δεν έχουν εγκριθεί από το υπουργείο οικονομικών.

▼**M6**

6. Η Πορτογαλία θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα εντός του 2012, σύμφωνα με τους όρους του Μνημονίου Συνεννόησης:

α) το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 5,0 % του ΑΕΠ το 2012. Η Πορτογαλία θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις δημοσιονομικές εξελίξεις και να υλοποιεί περαιτέρω προσαρμογές πολιτικής, ώστε να επιτύχει τον στόχο για το 2012. Προς τον σκοπό αυτό, η Πορτογαλία θα προβεί στο πάγωμα πιστώσεων του προϋπολογισμού του 2012 για επενδυτικά σχέδια που δεν έχουν αρχίσει ακόμη· θα αυξήσει τον φόρο χαρτοσήμου στη μεγάλη ακίνητη περιουσία και τους συντελεστές φορολόγησης εσόδων από επενδύσεις· θα επισπεύσει την εφαρμογή ορισμένων μέτρων του προϋπολογισμού του 2013 για τη μείωση των κοινωνικών παροχών· θα εφαρμόσει πρόσθετα μέτρα που αποφέρουν εξοικονομήσεις από την ενδιάμεση κατανάλωση και είσπραξη άλλων έσοδα από πωλήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα το 2012·

β) η Πορτογαλία επιδιώκει μείωση των δαπανών το 2012 τουλάχιστον κατά 6,8 δισεκατ. EUR που περιλαμβάνει: μείωση των μισθών και της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα· περικοπές στις συντάξεις· συνολική αναδιοργάνωση της κεντρικής διοίκησης, με εξάλειψη των περιττών θέσεων και λοιπών ανεπαρκειών· μείωση των μεταβιβάσεων προς τις ΚΕ· αναδιοργάνωση και μείωση του αριθμού των δήμων και κοινοτήτων· περικοπές στους τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας· μικρότερες μεταφορές πόρων προς τις αρχές της περιφερειακής και της τοπικής αυτοδιοίκησης· και μείωση των κεφαλαιουχικών και λοιπών δαπανών, όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα·

γ) στο σκέλος των εσόδων, η Πορτογαλία εφαρμόζει μέτρα ενίσχυσης των εσόδων συνολικού ύψους τουλάχιστον 3 δισεκατ. EUR, συμπεριλαμβανομένων των εξής μέτρων: διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ, με περιορισμό των εξαιρέσεων και αναδιαμόρφωση των καταλόγων των προϊόντων και υπηρεσιών που υπόκεινται σε μειωμένους, ενδιάμεσους και υψηλούς συντελεστές· αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης· διεύρυνση της βάσης του εταιρικού φόρου και του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, με μείωση των φοροαπαλλαγών και των ειδικών καθεστώτων· διασφάλιση της σύγκλισης των φοροαπαλλαγών του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων που εφαρμόζονται στις συντάξεις και στο εισόδημα της εργασίας· και αλλαγές στη φορολόγηση της περιουσίας με ουσιαστική μείωση των απαλλαγών. Τα μέτρα αυτά θα συμπληρωθούν με μέτρα καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, της απάτης και της παραοικονομίας·

▼**M6**

δ) η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για την ενίσχυση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που προβλέπονται από τον νέο δημοσιονομικό νόμο-πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου. Ενισχύονται σημαντικά τα δημοσιονομικά πλαίσια σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, εναρμονίζοντας ιδίως τους σχετικούς νόμους χρηματοδότησης με τους όρους του δημοσιονομικού νόμου-πλαισίου. Η Πορτογαλία επιταχύνει τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων για τα δημόσια οικονομικά και την παρακολούθησή τους και ενισχύει τους κανόνες και τις διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η πορτογαλική κυβέρνηση εφαρμόζει στρατηγική για την επικύρωση και την τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και την επιτάχυνση της εφαρμογής του νόμου για τον έλεγχο των αναλήψεων υποχρεώσεων, ώστε να προληφθεί η δημιουργία νέων οφειλών. Η Πορτογαλία εφαρμόζει το νέο νομικό και θεσμικό πλαίσιο για τις ΣΔΙΤ. Δεν θα συναφθεί καμία ΣΔΙΤ μέχρι να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το νέο πλαίσιο. Με βάση μελέτη που εκπόνησε διεθνής ελεγκτική εταιρεία, η Πορτογαλία καταρτίζει αναλυτικό στρατηγικό σχέδιο, σε πλήρη συμμόρφωση με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις, για την είσπραξη σημαντικών δημοσιονομικών εσόδων και ταυτόχρονα για να μειωθεί στο ελάχιστο το βάρος του χρέους και να διασφαλιστεί η βιώσιμη μείωση των υποχρεώσεων του δημοσίου. Η Πορτογαλία θεσπίζει νόμο για τη ρύθμιση της ίδρυσης και της λειτουργίας ΚΕ σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

ε) η Πορτογαλία εφαρμόζει τη νέα νομοθεσία για την αναδιοργάνωση και σημαντική μείωση του αριθμού των οργανισμών τοπικής διακυβέρνησης. Οι αλλαγές αυτές αρχίζουν να ισχύουν από την αρχή της επόμενης κοινοβουλευτικής περιόδου. Επιπλέον, η Πορτογαλία θα εντείνει τις προσπάθειες εξορθολογισμού του δημόσιου τομέα με μείωση φορέων και την καλύτερη κατανομή καθηκόντων σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης·

στ) η Πορτογαλία θα εμβαθύνει τη μεταρρύθμιση των οικονομικών υπηρεσιών, ενισχύοντας τους δεσμούς μεταξύ του Autoridade Tributária e Aduaneira και των μονάδων είσπραξης κοινωνικών εισφορών, με τη μείωση του αριθμού των δημοτικών υπηρεσιών και την αντιμετώπιση του όγκου των εκκρεμών προσφυγών για φορολογικές υποθέσεις·

ζ) η Πορτογαλία εφαρμόζει τη χρηματοοικονομική συμφωνία με την αυτόνομη περιφέρεια της Μαδέρας·

η) η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και βιωσιμότητας των δημόσιων επιχειρήσεων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η Πορτογαλία θα αναζητήσει εναλλακτικές δυνατότητες για τη διαχείριση του επαχθούς χρέους των δημοσίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της Parpública, και για την εξασφάλιση καλύτερων όρων χρηματοδότησης μέσω των αγορών. Η Πορτογαλία επιδιώκει την επίτευξη λειτουργικής ισορροπίας σε επίπεδο τομέα μέχρι το τέλος του 2012·

θ) η Πορτογαλία συνεχίζει την υλοποίηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων. Η απευθείας πώληση του ασφαλιστικού σκέλους της Caixa Geral de Depositos, της Caixa Seguros, βρίσκεται σε εξέλιξη·

ι) η πορτογαλική κυβέρνηση υποβάλλει στο Πορτογαλικό Κοινοβούλιο νομοσχέδιο για την ευθυγράμμιση των αποζημιώσεων λόγω απόλυσης με τον μέσο όρο της Ένωσης που αντιστοιχεί σε 8-12 ημέρες ανά έτος εργασίας και τη δημιουργία ταμείου αντιστάθμισης για την καταβολή των αποζημιώσεων λόγω απόλυσης·

▼**M6**

ια) η Πορτογαλία προωθεί μισθολογικές εξελίξεις που συνάδουν με τους στόχους της ενίσχυσης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, με σκοπό τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, κάθε αύξηση των κατώτατων μισθών πραγματοποιείται μόνο αν δικαιολογείται από την πορεία της οικονομίας και τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας. Λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών των σημερινών συστημάτων διαπραγμάτευσης των μισθών, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης νομοθεσίας για τον επανακαθορισμό των κριτηρίων και των κανόνων επέκτασης των συλλογικών συμβάσεων και για τη διευκόλυνση των επιχειρησιακών συμβάσεων. Μέχρι τότε, αναστέλλεται η παράταση των συλλογικών συμβάσεων·

ιβ) η Πορτογαλία συνεχίζει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας με βάση τα αποτελέσματα της έκθεσης αξιολόγησης και το σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης·

ιγ) η Πορτογαλία εφαρμόζει τα μέτρα που καθορίζονται στα σχέδια δράσης της για τη βελτίωση της ποιότητας της δευτεροβάθμιας και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·

ιδ) η λειτουργία του δικαστικού συστήματος θα βελτιωθεί με την εφαρμογή των μέτρων που προτείνονται στο πλαίσιο του χρονοδιαγράμματος δικαστικής μεταρρύθμισης και με την εφαρμογή στοχοθετημένων μέτρων για τη σταδιακή εξάλειψη των καθυστερήσεων στην εκδίκαση υποθέσεων και την προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών·

ιε) η Πορτογαλία συνεχίζει το άνοιγμα της οικονομίας της στον ανταγωνισμό. Η πορτογαλική κυβέρνηση λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει ότι η δράση της δεν δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και, ειδικότερα, ότι το πορτογαλικό κράτος ή οποιοσδήποτε δημόσιος φορέας δεν συνάπτει, με την ιδιότητα του μετόχου, συμφωνίες οι οποίες είναι πιθανόν να παρακωλύσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων ή να επηρεάσουν τον διαχειριστικό έλεγχο των επιχειρήσεων. Πρέπει να ενισχυθεί η λειτουργία των επαγγελματικών υπηρεσιών με τη βελτίωση του πλαισίου για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και την εξάλειψη των περιττών περιορισμών στα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Στους τομείς των κατασκευών και της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, η Πορτογαλία καθιστά λιγότερο επαχθείς τις απαιτήσεις που βαρύνουν τους διασυνοριακούς παρόχους και επανεξετάζει τα εμπόδια που παρακωλύουν την εγκατάσταση των παρόχων υπηρεσιών·

ιστ) ο ανταγωνισμός και το κανονιστικό πλαίσιο βελτιώνονται. Η Πορτογαλία ενισχύει την ανεξαρτησία, την αυτονομία και τη διακυβέρνηση των κύριων εθνικών ρυθμιστικών αρχών· εφαρμόζει τον νόμο για τον ανταγωνισμό με στόχο να βελτιωθεί η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού· και παρακολουθεί την εισαγωγή νέων υποθέσεων και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του ειδικού δικαστηρίου ανταγωνισμού, ρύθμισης και εποπτείας·

▼M6

ιζ) στον ενεργειακό τομέα, η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά, προάγει την καθιέρωση της ιβηρικής αγοράς φυσικού αερίου και λαμβάνει περαιτέρω μέτρα για την πλήρη μεταφορά στο πορτογαλικό δίκαιο της τρίτης δέσμης μέτρων της ΕΕ για την ενέργεια. Για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας, της αυτονομίας και των αρμοδιοτήτων της εθνικής ρυθμιστικής αρχής που προβλέπει το τρίτο ενεργειακό πακέτο μέτρων της Ένωσης, η Πορτογαλία θεσπίζει εσωτερικούς κανονισμούς των νέων ρυθμιστικών αρχών, όπως συμφωνήθηκε τον Ιούλιο του 2012 μεταξύ Επιτροπής, ΕΚΤ και ΔΝΤ, από το τρίτο τρίμηνο του 2012, και διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή τους πριν από το τέλος του 2012, εγκαίρως για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για την επανεξέταση των καθεστώτων στήριξης και αντιστάθμισης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για τη μείωση των υπερβολικών προσόδων και την εξάλειψη του τιμολογιακού χρέους έως το 2020, με έμφαση στα συστήματα αντισταθμίσεων για την εγγύηση του ενεργειακού εφοδιασμού, στο ειδικό καθεστώς (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας — εκτός όσων χορηγούνται με διαδικασίες διαγωνισμών — και συμπαραγωγή) και στο σύνηθες καθεστώς («CMEC» και «CAE»)·

ιη) σε άλλους τομείς δικτύων κοινής ωφέλειας, ιδίως στις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, η Πορτογαλία θεσπίζει πρόσθετα μέτρα για την προώθηση του ανταγωνισμού και της ευελιξίας·

ιθ) η Πορτογαλία θεσπίζει δέσμη μέτρων με στόχο να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων αδειοδότησης για τη χωροταξία, βιομηχανικών και εμπορικών αδειών και τον τουρισμό. Επιπλέον η πορτογαλική κυβέρνηση αναλύει και εγκρίνει με συνοπτικές διαδικασίες αιτήσεις για την αδειοδότηση των σχεδιαζόμενων επενδυτικών έργων που έχουν παραμείνει σε εκκρεμότητα για περισσότερους από 12 μήνες.

κ) η Πορτογαλία θα εκπονήσει σχέδιο δράσης με μέτρα που διευκολύνουν την πρόσβαση των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, σε χρηματοδότηση και στις εξαγωγικές αγορές.

▼M8

7. Η Πορτογαλία θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα εντός του 2013, σύμφωνα με τους όρους του μνημονίου συνεννόησης:

α) Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 5,5 % του ΑΕγχΠ το 2013. Τα μέτρα εξυγίανσης που έχουν συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του 2013, συμπεριλαμβανομένου του συμπληρωματικού προϋπολογισμού που υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο έως το τέλος του Μαΐου, θα εφαρμόζονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Στα μέτρα αύξησης των εσόδων περιλαμβάνεται η μεταρρύθμιση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων με την οποία απλουστεύεται η φορολογική δομή, διευρύνεται η φορολογική βάση με την κατάργηση ορισμένων φοροαπαλλαγών και αυξάνεται ο μέσος φορολογικός συντελεστής, ενώ παράλληλα διατηρείται η κλιμακούμενη φορολόγηση, η διεύρυνση της φορολογικής βάσης του εισοδήματος των επιχειρήσεων, η αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης και η επαναλαμβανόμενη φορολογία ακίνητης περιουσίας και έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης για τις συντάξεις. Στα μέτρα εξοικονόμησης δαπανών περιλαμβάνονται ο εξορθολογισμός της δημόσιας διοίκησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών επιδομάτων, η περικοπή του μισθολογικού κόστους με μείωση του μόνιμου και έκτακτου προσωπικού και μείωση των πληρωμών για υπερωρίες, η μείωση των λειτουργικών και κεφαλαιουχικών δαπανών των ΔΕΚΟ, οι επαναδιαπραγματεύσεις των συμβάσεων των ΣΔΙΤ και οι περικοπές στην ενδιάμεση κατανάλωση στα επιτελικά υπουργεία.

▼**M8**

β) Ορισμένα από τα μέτρα που απορρέουν από την εξέταση των δημόσιων δαπανών θα εφαρμοστούν εμπροσθοβαρώς το 2013. Τα μέτρα αυτά συνίστανται κυρίως στην περαιτέρω μείωση της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα μέσω του μετασχηματισμού του ειδικού καθεστώτος κινητικότητας σε ένα πρόγραμμα επαναξιολόγησης, στη σύγκλιση των κανόνων εργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ιδίως με την αύξηση των ωρών εργασίας στον δημόσιο τομέα από 35 σε 40 ώρες την εβδομάδα, στην αύξηση των εισφορών των δημόσιων υπαλλήλων στα ειδικά καθεστώτα ασφάλισης υγείας και στη μείωση των πρόσθετων παροχών. Θα καταστούν δραστικότερες οι προσπάθειες εξορθολογισμού στα υπουργεία πέρα από τα αρχικά σχέδια του προϋπολογισμού, ενώ θα εξομαλυνθούν περαιτέρω οι κοινωνικές δαπάνες. Επιπλέον, τα προαναφερθέντα μόνιμα μέτρα θα συμπληρωθούν με προσωρινά μέτρα, που πρόκειται να αντικατασταθούν από μόνιμα μέτρα το 2014 και τα οποία συνίστανται στη μεταφορά πόρων του Ταμείου Συνοχής από λιγότερο ώριμα σχέδια σε πιο ανεπτυγμένα και στην περαιτέρω μείωση των κεφαλαιουχικών δαπανών (πρόγραμμα Polis).

γ) Επιπλέον των μέτρων εξυγίανσης που περιλαμβάνονται στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, όλες οι άλλες νομοθετικές αλλαγές και νομοθετικές προτάσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συνδέονται με την εξέταση των δημόσιων δαπανών θα εγκριθούν από την κυβέρνηση ή θα υποβληθούν προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο, ανάλογα με την περίπτωση, μέχρι το τέλος της νομοθετικής περιόδου, στα μέσα του Ιουλίου 2013.

δ) Η Πορτογαλία συνεχίζει να υλοποιεί το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεών της.

ε) Η Πορτογαλία συντονίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διάφορων επιπέδων της κυβέρνησης για τη διευκόλυνση της πρόβλεψης των εσόδων για τους προϋπολογισμούς του 2014 των αυτόνομων περιφερειών και των τοπικών αρχών.

στ) Η Πορτογαλία εμβαθύνει τη χρήση από κοινού υπηρεσιών στη δημόσια διοίκηση.

ζ) Η Πορτογαλία μειώνει τον αριθμό των τοπικών κλιμακίων των επιτελικών υπουργείων (π.χ. φορολογίας, κοινωνικής ασφάλισης, δικαιοσύνης), με τη συγχώνευσή τους σε «Lojas do Cidadão» (ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης για θέματα διοίκησης και δημόσιων υπηρεσιών) και την περαιτέρω ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διοίκησης κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

η) Η Πορτογαλία συνεχίζει την αναδιοργάνωση και τον εξορθολογισμό του νοσοκομειακού δικτύου μέσω της εξειδίκευσης, της συγκέντρωσης και της σύμπτυξης των νοσοκομειακών υπηρεσιών, της κοινής διαχείρισης και της κοινής λειτουργίας νοσοκομείων και θα ολοκληρώσει την εφαρμογή του προγράμματος δράσης μέχρι το τέλος του 2013.

θ) Με τη στήριξη εμπειρογνωμόνων διεθνούς φήμης και μετά την υιοθέτηση των τροποποιήσεων του νόμου 6/2006 περί νέων πολεοδομικών μισθώσεων και του νομοθετικού διατάγματος το οποίο απλουστεύει τη διοικητική διαδικασία για τις ανακαινίσεις, η Πορτογαλία αποδύεται στη διεξοδική επανεξέταση της λειτουργίας της αγοράς στέγης.

▼**M8**

ι) Η Πορτογαλία αναπτύσσει ένα πανεθνικό σύστημα κτηματολογίου ώστε να επιτρέψει την πλέον ισότιμη κατανομή των οφελών και του κόστους κατά την εκτέλεση του πολεοδομικού σχεδιασμού.

ια) Η Πορτογαλία εφαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στα σχέδια δράσης της για τη βελτίωση της ποιότητας της δευτεροβάθμιας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης· ειδικότερα, το διαχειριστικό εργαλείο για την ανάλυση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης καθίσταται πλήρως λειτουργικό και ιδρύονται επαγγελματικές σχολές αναφοράς.

ιβ) Η Πορτογαλία ολοκληρώνει την έκδοση των εκκρεμών τομεακών τροποποιήσεων που είναι αναγκαίες για την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά ([1]).

ιγ) Η Πορτογαλία εφαρμόζει στοχοθετημένα μέτρα ώστε να επιτύχει σταθερή μείωση των καθυστερούμενων υποθέσεων που αφορούν την επιβολή του νόμου, με σκοπό την εκδίκαση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων.

ιδ) Η κυβέρνηση υποβάλλει στο Κοινοβούλιο νόμο-πλαίσιο για τις κύριες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ανεξαρτησία τους και η οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία τους.

ιε) Η Πορτογαλία βελτιώνει το επιχειρηματικό περιβάλλον με την ολοκλήρωση των εκκρεμών μεταρρυθμίσεων για τη μείωση του διοικητικού φόρτου (πλήρως λειτουργικό κέντρο ενιαίας εξυπηρέτησης που προβλέπεται από την οδηγία 2006/123/ΕΚ και σχέδια έργων «χωρίς έγκριση») και με την περαιτέρω απλούστευση των υφιστάμενων διαδικασιών έκδοσης αδειών, κανονιστικών και λοιπών διοικητικών επιβαρύνσεων στην οικονομία, οι οποίες αποτελούν μείζον εμπόδιο για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων.

ιστ) Η Πορτογαλία ολοκληρώνει τη μεταρρύθμιση του συστήματος διακυβέρνησης των λιμένων, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης των παραχωρήσεων λειτουργίας λιμένων.

ιζ) Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα για την ενίσχυση της λειτουργίας του συστήματος μεταφορών.

ιη) Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα για την εξάλειψη των χρεών λόγω τιμολόγησης της ενέργειας και μεταφέρει πλήρως στο εθνικό της δίκαιο την τρίτη δέσμη ενεργειακών μέτρων της ΕΕ.

ιθ) Η Πορτογαλία διασφαλίζει ότι εφαρμόζεται το νέο νομικό και θεσμικό πλαίσιο για τις ΣΔΙΤ και ότι οι συμβάσεις ΣΔΙΤ οδικού δικτύου εξακολουθούν να υπόκεινται σε επαναδιαπραγμάτευση σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο που υπέβαλε η κυβέρνηση και το κανονιστικό πλαίσιο αναθεώρησης, προκειμένου να αποκομίσει σημαντικά δημοσιονομικά οφέλη, ιδίως το 2013.

κ) Η Πορτογαλία συνεχίζει να επικεντρώνεται σε μέτρα για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής και την ενίσχυση της συμμόρφωσης των φορολογουμένων.

κα) Η Πορτογαλία θεσπίζει προσαρμογές στο καθεστώς των αποζημιώσεων καταγγελίας σύμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις του μνημονίου συνεννόησης.

([1]) ΕΕ L 376, 27.12.2006, σ. 36.

▼**M8**

κβ) Η Πορτογαλία προωθεί μισθολογικές εξελίξεις που συνάδουν με τους στόχους της ενίσχυσης της δημιουργίας θέσεων εργασίας και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, με σκοπό τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, οποιαδήποτε αύξηση των κατώτατων μισθών πραγματοποιείται μόνο αν δικαιολογείται από την πορεία της οικονομίας και τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας.

κγ) Η Πορτογαλία συνεχίζει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας με βάση τα αποτελέσματα της έκθεσης αξιολόγησης και το σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης.

8. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 4,0 % του ΑΕγχΠ το 2014. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η Πορτογαλία εφαρμόζει τα μέτρα μείωσης των δαπανών που καταρτίστηκαν στο πλαίσιο της εξέτασης των δημόσιων δαπανών. Συνολικά, τα μέτρα αυτά προσθέτουν έως και 2 % του ΑΕγχΠ το 2014 και περιλαμβάνουν τη μείωση του μισθολογικού κόστους με στόχο, αφενός, τη μείωση του μεγέθους του εργατικού δυναμικού του δημόσιου τομέα και, αφετέρου, τη μεταβολή της σύνθεσής του με προσωπικό υψηλότερης ειδίκευσης, περαιτέρω σύγκλιση των κανόνων εργασίας στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, δηλαδή αύξηση των ωρών εργασίας, εισαγωγή ενός συστήματος αποταμίευσης ωρών και περικοπή των δικαιωμάτων άδειας, εφαρμογή συστήματος εθελουσίας εξόδου και την καθιέρωση ενιαίας κλίμακας μισθών και συμπληρωματικών αποδοχών, μείωση των υφιστάμενων διαφορών μεταξύ του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των δημοσίων υπαλλήλων (CGA), και του γενικού συνταξιοδοτικού συστήματος, αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης και, εάν κριθεί απολύτως αναγκαία, μια προοδευτική συνεισφορά για τη βιωσιμότητα των συντάξεων. Τέλος, εντείνεται η εξοικονόμηση της ενδιάμεσης κατανάλωσης και των προγραμμάτων δαπανών μεταξύ των επιτελικών υπουργείων. Ορισμένα από τα μέτρα αυτά μπορεί να αντικατασταθούν εν μέρει ή εν όλω από άλλα ανάλογου μεγέθους και ποιότητας.

9. Με σκοπό την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, η Πορτογαλία έχει ως στόχο να διατηρήσει ένα ικανοποιητικό επίπεδο κεφαλαίων στον τραπεζικό τομέα της και να διασφαλίσει μια ομαλή διαδικασία απομόχλευσης σε συμμόρφωση με τις προθεσμίες που καθορίζονται στο μνημόνιο συνεννόησης. Εν προκειμένω, η Πορτογαλία εφαρμόζει στον πορτογαλικό τραπεζικό τομέα τη στρατηγική που συμφωνήθηκε με την Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, με σκοπό τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Συγκεκριμένα, η Πορτογαλία:

α) συμβουλεύει τις τράπεζες να ενισχύσουν τα αποθέματα εξασφαλίσεών τους σε βιώσιμη βάση,

β) εξασφαλίζει ισόρροπη και ομαλή απομόχλευση του τραπεζικού τομέα, η οποία εξακολουθεί να είναι κρίσιμη για την εξάλειψη των ανισορροπιών της χρηματοδότησης σε μόνιμη βάση και τη μείωση της εξάρτησης από χρηματοδότηση προερχόμενη από το Ευρωσύστημα στον μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Τα σχέδια χρηματοδότησης και κεφαλαιοποίησης των τραπεζών επανεξετάζονται κάθε τρίμηνο,

γ) ενθαρρύνει τη διαφοροποίηση εναλλακτικών επιλογών χρηματοδότησης για τον τομέα των επιχειρήσεων και ιδίως τις ΜΜΕ, μέσω σειράς μέτρων με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασής τους στις αγορές κεφαλαίων και την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων,

▼**M8**

δ) συνεχίζει την εξομάλυνση του κρατικού ομίλου CGD,

ε) βελτιστοποιεί τη διαδικασία ανάκτησης των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν από την BPN στους τρεις κρατικούς φορείς ειδικού σκοπού μέσω εξωτερικής ανάθεσης της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων σε επαγγελματία τρίτο, με εντολή τη σταδιακή ανάκτηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, επιλέγει τον διαχειριστή των πιστώσεων μέσω μιας εν εξελίξει ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και παρέχει επαρκή κίνητρα ώστε να μεγιστοποιήσει τις ανακτήσεις και να ελαχιστοποιήσει το λειτουργικό κόστος της εντολής και μεριμνά για την έγκαιρη διάθεση των θυγατρικών και των περιουσιακών στοιχείων στους άλλους δύο κρατικούς φορείς ειδικού σκοπού,

στ) με βάση το σύνολο των κατατεθεισών προκαταρκτικών προτάσεων για να ενθαρρυνθεί η διαφοροποίηση εναλλακτικών επιλογών χρηματοδότησης για τον τομέα των επιχειρήσεων, αναπτύσσει και εφαρμόζει λύσεις που παρέχουν εναλλακτικές επιλογές χρηματοδότησης αντί των παραδοσιακών τραπεζικών πιστώσεων για τον τομέα των επιχειρήσεων και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των καθεστώτων ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων που χρηματοδοτούνται από το κράτος, με σκοπό να λάβει τα συμβατά με το δίκαιο της Ένωσης ενδεδειγμένα μέτρα προώθησης των εξαγωγών,

ζ) αναλύει τα σχέδια ανάκαμψης των τραπεζών και εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες για το σύστημα σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και καταρτίζει σχέδια εξυγίανσης με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλουν οι τράπεζες, διασφαλίζει τη διευθέτηση των αρχικών και ετήσιων συμφωνιών χρηματοδότησης για το Ταμείο εξυγίανσης και δίνει προτεραιότητα, κατά την υλοποίηση των σχεδίων ανάκαμψης και εξυγίανσης των τραπεζών, σε εκείνες τις τράπεζες που είναι συστημικής σημασίας,

η) θέτει σε εφαρμογή το πλαίσιο για να συμμετάσχουν οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί σε διαδικασίες εξωδικαστικής αναδιάρθρωσης του χρέους για τα νοικοκυριά, εξομαλύνει την αίτηση για αναδιάρθρωση των χρεών των εταιρειών και θέτει σε εφαρμογή σχέδιο δράσης για την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τα εργαλεία αναδιάρθρωσης,

θ) συντάσσει τριμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των νέων εργαλείων αναδιάρθρωσης και διεξάγει έρευνα περί της αφερεγγυότητας των ενδιαφερομένων μερών προκειμένου να ζητήσει απαντήσεις σχετικά με την καταλληλότητα των υφιστάμενων μέσων αναδιάρθρωσης του χρέους και πιθανά κενά ή σημεία συμφόρησης, να διερευνήσει εναλλακτικές λύσεις ώστε να αυξηθεί η επιτυχής ανάκαμψη εταιρειών που ακολουθούν την PER (Διαδικασία Ειδικής Αναζωογόνησης, για εταιρείες που αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό κίνδυνο) και το SIREVE (Σύστημα ανάκαμψης εταιρειών με εξωδικαστικές συμφωνίες, για τις εταιρείες που βρίσκονται σε δυσχερή οικονομική κατάσταση ή επικείμενη ή πραγματική πτώχευση),

ι) αξιολογεί το πεδίο για βελτίωση των επιδόσεων και της διαχείρισης των υφιστάμενων πιστωτικών ορίων που χρηματοδοτούνται από το κράτος, θεσπίζει μηχανισμό τριμηνιαίου ελέγχου και υποβολής εκθέσεων σχετικά με την κατανομή των πιστωτικών ορίων που χρηματοδοτούνται από το κράτος με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση και διεξάγει εξωτερικό έλεγχο του εθνικού συστήματος εγγύησης.

▼**M6**

10. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή εκτέλεση των όρων του προγράμματος και να διορθωθούν οι ανισορροπίες με βιώσιμο τρόπο, η Επιτροπή παρέχει συνεχείς συμβουλές και καθοδήγηση για τις μεταρρυθμίσεις σε δημοσιονομικό επίπεδο, σε επίπεδο χρηματοπιστωτικής αγοράς και για τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Στο πλαίσιο της συνδρομής που θα παρασχεθεί στην Πορτογαλία, από κοινού με το ΔΝΤ και σε συνεργασία με την ΕΚΤ, η Επιτροπή εξετάζει περιοδικά την αποτελεσματικότητα και τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο των συμφωνηθέντων μέτρων και διατυπώνει συστάσεις για τις αναγκαίες διορθώσεις, με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης και της δημιουργίας απασχόλησης, τη διασφάλιση της απαιτούμενης δημοσιονομικής εξυγίανσης και την ελαχιστοποίηση των επιζήμιων κοινωνικών επιπτώσεων, ιδίως στις πλέον ευάλωτες ομάδες της πορτογαλικής κοινωνίας.

▼**B**

Άρθρο 4

Η Πορτογαλία ανοίγει ειδικό λογαριασμό στην Κεντρική Τράπεζα της Πορτογαλίας για τη διαχείριση της ενωσιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Πορτογαλική Δημοκρατία.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.